

4. 3. 2026

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

AKTUALITY Z BEZPEČNOSTI POTRAVIN

ING. PETR BENEŠ

ODBOR BEZPEČNOSTI POTRAVIN, MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

OBSAH

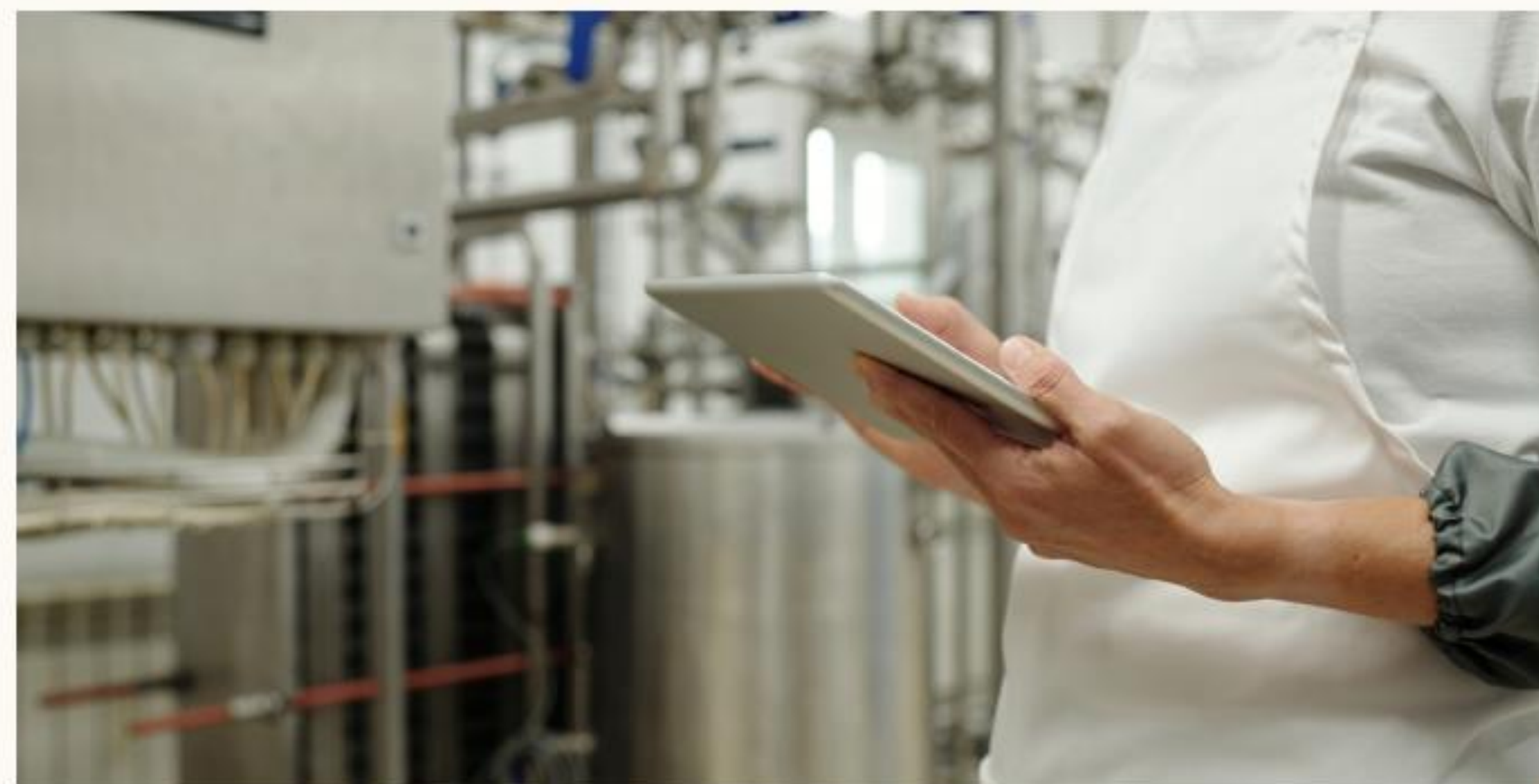
- Potravinový ombudsman
- Omnibus X
- Návrh Nařízení EP a Rady o rostlinách získaných některými novými genomickými technikami
- Meziresortní rada pro genetiku a genomiku

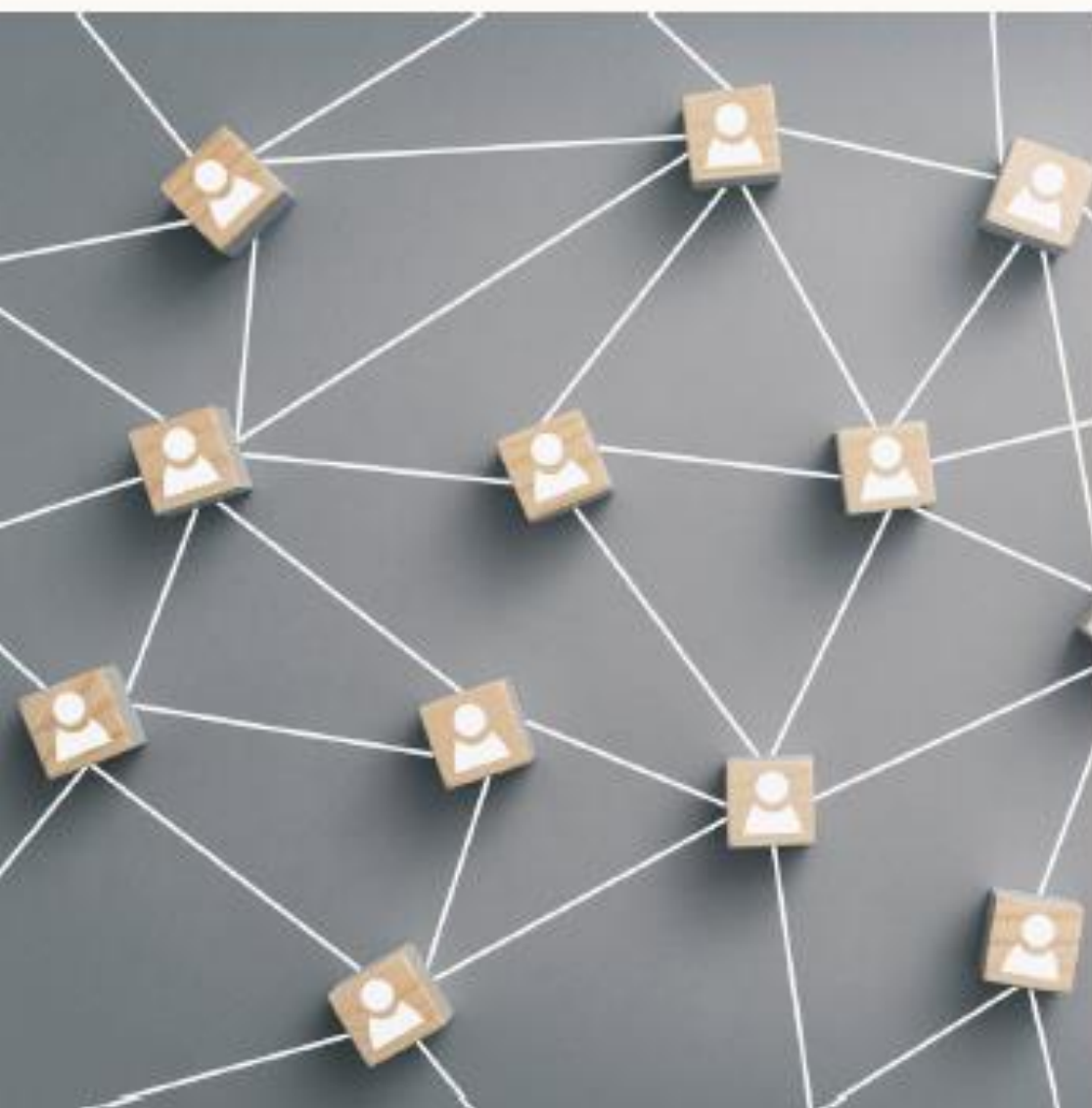
Potravinový ombudsman

Potravinový ombudsman má za úkol zvýšit transparentnost potravinového řetězce a pomáhat chránit práva spotřebitelů, tuzemských zemědělců a výrobců potravin.

Cílem je zajištění kvalitních, bezpečných, dostupných potravin, podpora domácí produkce a zvýšení informovanosti spotřebitelů.

Hlavní role

- Mediátor vztahů:** Působí jako prostředník při řešení vztahů mezi zemědělci, zpracovateli, obchodníky i spotřebiteli.
- Kontaktní bod pro veřejnost i firmy:** Slouží pro podávání podnětů a komunikaci se spotřebiteli i podnikateli.
- Garant transparentnosti:** Pravidelně monitoruje a zveřejňuje cenové ukazatele vybraných potravin a zemědělských produktů.
- Koordinátor dozorových aktivit:** Efektivně koordinuje činnost jednotlivých dozorových orgánů. Zajišťuje, aby kontrolní mechanismy pracovaly provázaně a podněty byly předávány správným úřadům.

Potravinový ombudsman: Jindřich Fialka

Vrchní ředitel Sekce potravinářství

- metodicky řídí dozorové orgány resortu
- řídí meziresortní koordináční skupinu bezpečnosti potravin a pracovní skupinu ke schématům kvalitních potravin
- byl členem Fóra na vysoké úrovni EU pro lepší fungování potravinového řetězce
- za jeho působnosti se podařilo v EU prosadit posílení ochrany spotřebitelů přijetím zákazu dvojí kvality potravin
- zástupce ČR v řadě mezinárodních organizací a institucí v oblasti potravinových standardů či potravinového práva

Úvod
Informační centrum bezpečnosti
potravin

SYSTÉM RYCHLÉHO VAROVÁNÍ PRO
POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)

MONITORING CIZORODÝCH LÁTEK

OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN

KVALITA POTRAVIN

POTRAVINOVÉ OBALY

POTRAVINÁŘSKÉ PŘÍDATNÉ LÁTKY
("ÉČKA")

DOPLŇKY STRAVY

NOVÉ POTRAVINY

GENETICKY MODIFIKOVANÉ
POTRAVINY A KRMIVA

BIOPOTRAVINY (BIO)

PRODEJ ZE DVORA

ENVIRONMENTÁLNÍ TECHNIKY A

BEZPEČNOST POTRAVIN > MENU > POTRAVINOVÝ OMBUDSMAN

Potravinový ombudsman

Vydáno: 24. 2. 2026

Autor: Odbor potravinářský, Ministerstvo zemědělství

Potravinový ombudsman Jindřich Fialka se věnuje:

- bezpečnosti, kvalitě a označování potravin
- ochraně spotřebitelů a poctivých podnikatelů
- transparentnosti cen potravin
- férovému fungování trhu

Kontaktujte mě:

Pro spotřebitele

Pro podnikatele v potravinářství

Ceny potravin

Jak zjistím původ potravin

Jak najdu lokální potraviny?

Často kladené otázky

www.bezpecnostpotravin.cz

ÚVOD
Informační centrum bezpečnosti potravin

SYSTÉM RYCHLÉHO VAROVÁNÍ PRO POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)

MONITORING CIZORODÝCH LÁTEK

OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN

KVALITA POTRAVIN

POTRAVINOVÉ OBALY

POTRAVINÁRSKÉ PŘÍDATNÉ LÁTKY ("ÉČKA")

DOPLŇKY STRAVY

NOVÉ POTRAVINY

GENETICKY MODIFIKOVANÉ POTRAVINY A KRMIVA

BIOPOTRAVINY (BIO)

PRODEJ ZE DVŮRA

ENVIRONMENTÁLNÍ TECHNIKY A TECHNOLOGIE

ANTIMIKROBIÁLNÍ REZISTENCE

PRO VEŘEJNOST

PUBLIKACE

VIDEA A WEBINÁŘE

BEZPEČNOST POTRAVIN > POTRAVINOVÝ OMBUDSMAN - PRACOVNÍ

Pro spotřebitele

Vydáno: 24. 2. 2026

Autor: Odbor potravinářský, Ministerstvo zemědělství

Na této stránce najdete přehled aktuálních informací, doporučení a nástrojů, které pomáhají veřejnosti lépe se orientovat v oblastech týkajících se potravin, jejich bezpečnosti, kvality a správného označování. Cílem je poskytovat srozumitelné a přehledné údaje, jež podporují rozhodování spotřebitelů a posilují jejich důvěru v potravinářský sektor.

Jak číst etiketu?

Co jsou to "éčka"?

5 klíčů k bezpečnému stravování

Jak najdu lokální potraviny?

INFOGRAFIKY

ODBORNÉ AKCE

APLIKACE

A-Z
SLOVNÍK
„BEZPEČNOST
POTRAVIN A-Z“

WEBOVÉ STRÁNKY
PRO SPOTŘEBITELE

APLIKACE „VÍŠ, CO
JÍŠ?“ DO MOBILNÍCH
TELEFONŮ (ANDROID,
IOS)

APLIKACE "ÉČKA"

E-LEARNINGOVÝ KURZ
„VÝŽIVA VE VÝCHOVĚ
KE ZDRAVÍ“

PROGRAM PRO 1.-3. R.
ZŠ DO
INTERAKTIVNÍCH
TABULÍ

DATABÁZE SLOŽENÍ
POTRAVIN ČR

VYHLEDÁVAČ
REFERENČNÍCH
HODNOT PRO PŘÍJEM
ŽIVIN (EFSA)

STÁTNÍ
ZDRAVOTNÍ
ÚSTAV

Nákupy přes internet a přes telefon

Plýtvání potravinami

Nutriční složení potravin

Potraviny na pranýři

Nejakostní, falšované
a nebezpečné potraviny

"Minimální trvanlivost do" a "Spotřebujte do"

Praktický průvodce kvalitou potravin

www.bezpecnostpotravin.cz

Úvod
Informační centrum bezpečnosti
potravin

SYSTÉM RYCHLÉHO VAROVÁNÍ PRO
POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)

MONITORING CIZORODÝCH LÁTEK

OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN

KVALITA POTRAVIN

POTRAVINOVÉ OBALY

POTRAVINÁŘSKÉ PŘÍDATNÉ LÁTKY
("ÉČKA")

DOPLŇKY STRAVY

NOVÉ POTRAVINY

GENETICKY MODIFIKOVANÉ
POTRAVINY A KRMIVA

BIOPOTRAVINY (BIO)

PRODEJ ZE DVŮRA

ENVIRONMENTÁLNÍ TECHNIKY A
TECHNOLIE

ANTIMIKROBIÁLNÍ REZISTENCE

PRO VEŘEJNOST

 PUBLIKACE

 VIDEA A WEBINÁŘE

BEZPEČNOST POTRAVIN > POTRAVINOVÝ OMBUDSMAN - PRACOVNÍ

Jak najdu lokální potraviny?

Vydáno: 24. 2. 2026

Autor: Odbor potravinářský, Ministerstvo zemědělství

Chcete vědět, odkud pochází potraviny, které jíte, a podpořit místní farmáře a výrobce? Lokální potraviny jsou čerstvé, často kvalitnější a jejich nákup má pozitivní dopad na okolní region i životní prostředí. Na této stránce najdete přehledné tipy a odkazy, které vám pomohou zorientovat se v nabídce lokálních potravin a snadno je zařadit do běžného nákupu.

České potraviny

Poznej svého farmáře

Regionální potravina

KLASA

www.bezpecnostpotravin.cz

Úvod
Informační centrum bezpečnosti potravin

SYSTÉM RYCHLÉHO VAROVÁNÍ PRO POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)

MONITORING CIZORODÝCH LÁTEK

OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN

KVALITA POTRAVIN

POTRAVINOVÉ OBALY

POTRAVINÁRSKÉ PŘÍDATNÉ LÁTKY ("EČKA")

DOPLŇKY STRAVY

NOVÉ POTRAVINY

GENETICKY MODIFIKOVANÉ POTRAVINY A KRMIVA

BIOPOTRAVINY (BIO)

PRODEJ ZE DVORA

ENVIRONMENTÁLNÍ TECHNIKY A TECHNOLOGIE

ANTIMIKROBIÁLNÍ REZISTENCE

PRO VEŘEJNOST

Země původu potravin

Vydáno: 24. 2. 2026

Autor: Potravinářský odbor, Ministerstvo zemědělství

Na odkazech níže zjistíte jak na obalu určit původ potravin.

České potraviny

Země původu čtyř druhů masa

Země původu hovězího masa

Země původu vajec

PUBLIKACE

VIDEO A WEBINÁŘE

INFOGRAFIKY

ODBOBNÉ AKCE

APLIKACE

A-Z SLOVNÍK
„BEZPEČNOST
POTRAVIN A-Z“

vygscops.cz
WEBOVÉ STRÁNKY
PRO SPOTŘEBITELE

APLIKACE „VÍŠ, CO
JÍŠ?“ DO MOBILNÍCH
TELEFONŮ (ANDROID,
IOS)

Ečka
APLIKACE "EČKA"

E-LEARNINGOVÝ KURZ
„VÝŽIVA VE VÝCHOVĚ
KE ZDRAVÍ“

PROGRAM PRO 1.-3. R.
ZŠ DO
INTERAKTIVNÍCH
TABULÍ

DATA BAZE SLOŽENÍ
POTRAVIN ČR

Země původu rybího masa

Země původu medu

Země původu olivového oleje

Země původu čerstvého ovoce a zeleniny

Země původu ořechů, sušeného ovoce a dalších plodů

Země původu brambor

OMNIBUS X: ZJEDNODUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V OBLASTI POTRAVIN A KRMIV

Obecné cíle EK:

- Zjednodušení a další harmonizace regulačního rámce EU
- Zvýšení konkurenceschopnosti a odolnosti systémů potravin a krmiv v EU

Specifické cíle Omnibusu X:

- Rychlejší přístup na trhy a inovace v rámci stávajících pravidel
- Snížení administrativní zátěže pro hospodářských subjektů a veřejných orgánů
- Odstranění zbytečné složitosti v oblasti řízení rizik

OMNIBUS X:

ZJEDNODUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V OBLASTI POTRAVIN A KRMIV

KLASTR 1: RYCHLEJŠÍ PŘÍSTUP NA TRHY A INOVACE V RÁMCI STÁVAJÍCÍCH PRAVIDEL

Nařízení (ES) č. 1107/2009 - Balíček opatření pro biologickou ochranu
Směrnice 2009/128/ES – Letecká aplikace přípravků na ochranu rostlin

KLASTR 2: SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE

Nařízení (ES) č. 1107/2009 - Zjednodušení nad rámec biologické ochrany
Nařízení (EU) č. 528/2012 - Biocidní přípravky
Nařízení (ES) č. 396/2005 - Maximální limity reziduí
Nařízení (ES) č. 1829/2003 - Potraviny a krmiva získané pomocí GMM
Nařízení (ES) č. 1831/2003 – Doplnňkové látky v krmivech
Nařízení (ES) č. 852/2004 a 853/2004 - Oznámení o vnitrostátních hygienických opatřeních
Nařízení (ES) č. 1099/2009 - Hlášení o depopulaci
Směrnice 98/58/ES - Vedení záznamů pro zemědělce (ošetření a úmrtnost)

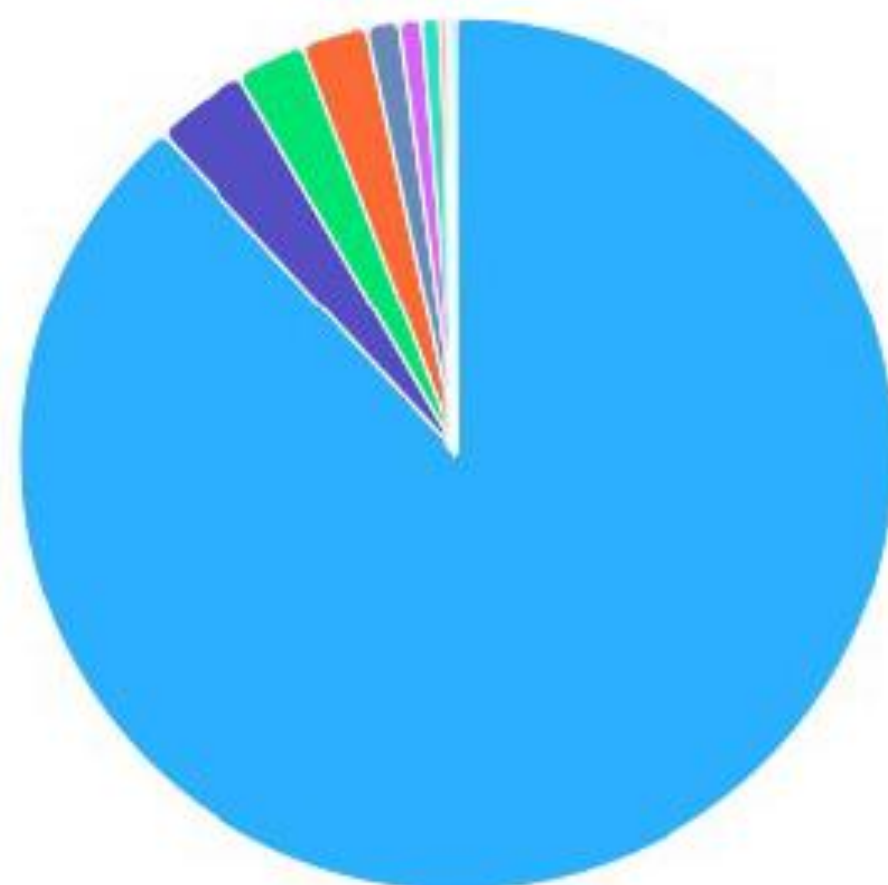
KLASTR 3: ODSTRANĚNÍ ZBYTEČNÉ SLOŽITOSTI V ŘÍZENÍ RIZIK

Nařízení (ES) č. 999/2001 - Sladění pravidel týkajících se BSE
Nařízení (EU) 2017/625 - Nařízení o úředních kontrolách

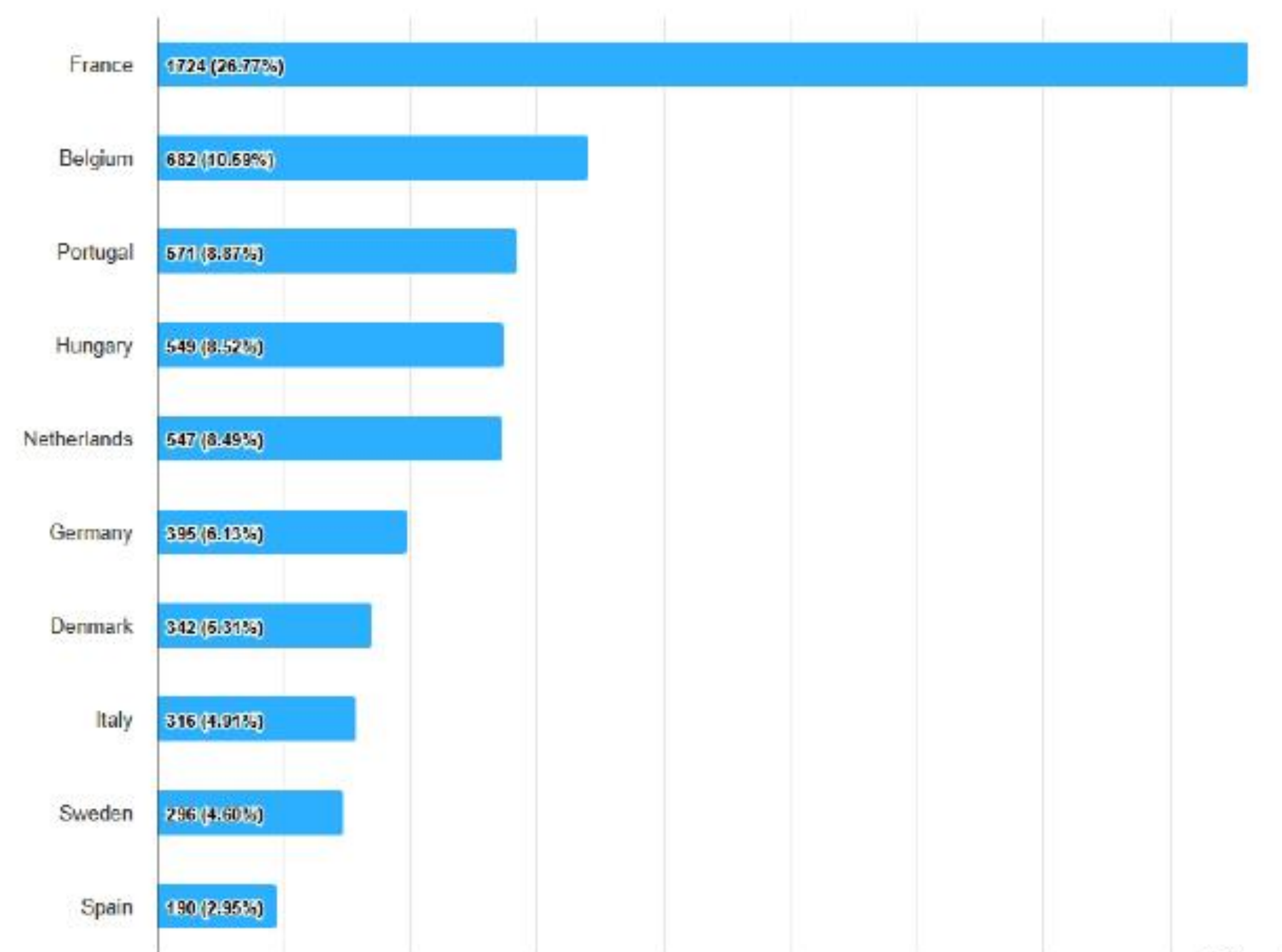
VEŘEJNÁ KONZULTACE: 16. 9. – 14. 10. 2025

- **6440 odpovědí:**
  - téměř 6000 od občanů v rámci kampaní vedených nevládními organizacemi
  - 318 od podniků (sdružení)
  - 52 od veřejných orgánů
  - 16 od výzkumných institucí
  - 107 od nevládních organizací

● EU citizen: 5680 (88.20%)
● Non-EU citizen: 225 (3.49%)
● Business association: 164 (2.55%)
● Company/business: 154 (2.39%)
● Non-governmental organisation (NGO): 77 (1.20%)
● Public authority: 52 (0.81%)
● Other: 42 (0.65%)
● Academic/research Institution: 16 (0.25%)
● Environmental organisation: 12 (0.19%)
● Trade union: 10 (0.16%)
● Consumer organisation: 8 (0.12%)

By country

ANALÝZA DOPADŮ

ŠTÍHLÉ A RYCHLEJŠÍ SYSTÉMY VEDOU K PODSTATNÝM ÚSPORÁM

- Největší přínos má zrušení systematického obnovování schválení/oprávnění.
- Zjednodušené postupy a kontroly založené na rizicích rovněž snižují administrativní zátěž.
- Úspory nákladů:
428 mil. EUR ročně (podniky, včetně 227 mil. EUR ročně pro malé a střední podniky)
+ 661 mil. EUR ročně (veřejné orgány) = > **1 miliarda EUR ročně**

JASNOST A PŘEDVÍDATELNOST SE ZAMĚŘENÍM NA RIZIKA A PODPORU INOVACÍ

- Odstranění šedých zón nebo duplicit díky vyjasnění ustanovení.
- Rychlejší uvedení inovativních řešení na trh: **nejvíce z toho těží malé a střední podniky.**
- Úroveň bezpečnosti zůstává nezměněna.
- Vědecké hodnocení pokračuje + pravomoci k přezkumu a stažení zůstávají zachovány.

OMNIBUS X: ZJEDNODUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V OBLASTI POTRAVIN A KRMIV

Skládá se ze 3 návrhů:

1. Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění **nařízení (EU) č. 528/2012**, pokud jde o **prodloužení některých lhůt pro ochranu údajů období**
2. Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění **směrnice Rady 98/58/ES** a **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES**, pokud jde o **zjednodušení a posílení požadavků na bezpečnost potravin a krmiv**, a zrušení směrnic Rady 82/711/EHS a 85/572/EHS
3. Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY kterým se mění **nařízení (ES) č. 999/2001, (ES) č. 1829/2003, (ES) č. 1831/2003, (ES) č. 852/2004, (ES) č. 853/2004, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1099/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 528/2012, (EU) 2017/625**, pokud jde o **zjednodušení a posílení požadavků na bezpečnost potravin a krmiv**

NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY KTERÝM SE MĚNÍ NAŘÍZENÍ (EU) Č. 528/2012, POKUD JDE O PRODLOUŽENÍ NĚKTERÝCH LHŮT PRO OCHRANU ÚDAJŮ

NAŘÍZENÍ (EU) Č. 528/2012 O BIOCIDNÍCH PŘÍPRAVCÍCH

ZÁKROK ZJEDNODUŠUJÍCÍ

- Prodloužení ochrany všech údajů o účinných látkách, které byly v červnu 2018 (*datum, kdy začala platit nová kritéria pro látky narušující endokrinní systém*) stále v programu přezkumu, do 31. prosince 2030.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Vyváženost zohledněná v rozsahu údajů, kterých se týká prodloužení ochrany, a délce prodloužení, s ohledem na různé zájmy dodavatelů účinných látek, výrobců biocidních přípravků a uživatelů těchto přípravků, jak původně zamýšlela Rada a Evropský parlament při stanovení současného data vypršení platnosti
- Zamezení nepřiměřené ochrany a vysoké administrativní zátěži při zavádění delšího období ochrany údajů.
- Zachovat přiměřenou úroveň ochrany údajů a zachovat pobídky pro podporu stávajících aktivních látky v EU

**NÁVRH SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
KTEROU SE MĚNÍ SMĚRNICE RADY 98/58/ES A SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/128/ES, POKUD
JDE O ZJEDNODUŠENÍ A POSÍLENÍ POŽADAVKŮ NA
BEZPEČNOST POTRAVIN A KRMIV, A KTEROU SE ZRUŠUJÍ
SMĚRNICE RADY 82/711/EHS A 85/572/EHS**

SMĚRNICE 2009/128/ES

Aplikace POR pomocí dronů:

PROBLÉMY

- Letecká aplikace POR je obecně zakázána – členské státy mohou udělit individuální výjimky. Administrativní zátěž spojená s individuálními výjimkami brání rozvoji aplikace pomocí dronů (technologie přesného zemědělství).

ZÁMĚRY ZJEDNODUŠENÍ

- Členské státy budou oprávněny osvobodit určité typy dronů od nutnosti podávat individuální žádosti o výjimku.
- Druhy dronů, kterých se to týká, budou definovány v budoucím delegovaném právním aktu na základě technické práce, kterou provedou odborníci EFSA a členských států.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Umožnění inovací v oblasti technologie dronů za bezpečných podmínek umožní cílenější aplikaci pesticidů a přispěje k ochraně lidského zdraví a životního prostředí.

SMĚRNICE 98/58/ES

Snížení administrativní zátěže - vedení záznamů zemědělci:

PROBLÉMY

- Zemědělci musí vést záznamy o léčebných zákrocích a úmrtnosti zvířat.
- Požadavky podle směrnice 98/58/ES se překrývají s požadavky podle nařízení 2019/6 o veterinárních léčivých přípravcích a nařízení 2016/429 o přenosných chorobách zvířat. Vytváří zbytečnou administrativu bez přidané hodnoty.

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Změnit směrnici 98/58/ES tak, aby byly odstraněny duplicitní povinnosti vedení záznamů.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Jednodušší a konzistentnější právní rámec bez ztráty transparentnosti nebo záruk v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

ZRUŠENÍ SMĚRNIC RADY 82/711/EHS A 85/572/EHS

Právní jistota – Materiály a předměty z plastů určené pro styk s potravinami:

PROBLÉMY

- Nařízení č. 10/2011 se vztahuje na záležitosti upravené směrnicemi 82/711/EHS a 85/572/EHS.

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Zrušení směrnic 82/711/EHS a 85/572/EHS z důvodu právní jistoty.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Zamezení nejasnostem ohledně pravidel platných pro testování migrace složek plastových materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, včetně seznamu simulantů, které mají být za tímto účelem použity pro konkrétní kategorie potravin.

**NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
KTERÝM SE MĚNÍ NAŘÍZENÍ (ES) Č. 999/2001, (ES)
Č. 1829/2003, (ES) Č. 1831/2003, (ES) Č. 852/2004, (ES)
Č. 853/2004, (ES) Č. 396/2005, (ES) Č. 1099/2009, (ES)
Č. 1107/2009, (EU) Č. 528/2012, (EU) 2017/625, POKUD JDE
O ZJEDNODUŠENÍ A POSÍLENÍ POŽADAVKŮ NA
BEZPEČNOST POTRAVIN A KRMIV**

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1107/2009

Rychlejší přístup na trhy a inovace: látky a produkty pro biologickou ochranu

PROBLÉMY

- Nové produkty biologické ochrany se na trh dostávají s velkým zpožděním
- Zemědělci nemají přístup k bezpečnějším alternativám pro ochranu plodin, zatímco chemické prostředky se omezují

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Jasná definice látek pro biologickou ochranu
- Členské státy musí upřednostnit posuzování žádostí o schválení nových účinných látek pro biologickou ochranu a povolování přípravků, které je obsahují
- Možnost členských států udělit prozatímní povolení pro přípravky, zatímco schvalovací postupy pro nové látky pro biologickou ochranu ještě probíhají.
- Jedna zóna pro povolení přípravků a posílené zónové a vzájemné uznávání (tichá dohoda, pokud není dodržena lhůta 120 dnů)
- EFSA může převzít roli zpravodajského ČS pro počáteční posouzení rizik (potřeba dodatečných zdrojů)
- Zproštění povinnosti vést záznamy pro zemědělce v případě přípravků pro biologickou ochranu

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Zrychlené uvádění přípravků na biologickou ochranu rostlin na trh EU
- Snížení zátěže pro provozovatele

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1107/2009

Snížení administrativní zátěže: další zjednodušení

PROBLÉMY

- Postupy pro obnovení schválení účinných látek spotřebovávají většinu zdrojů v členských státech a EFSA, což vede k chronickým zpožděním a brání uvádění inovativních produktů na trh
- Vzájemné uznávání nefunguje správně; nerovný přístup zemědělců k POR v jednotlivých členských státech
- Právní nejistota ustanovení týkajících se ochrany údajů, ošetření osiva a základních látek

OČEKÁVANÉ VÝHODY NAVRHOVANÝCH ZMĚN

- Rychlejší a předvídatelnější procesy pro žadatele
- Větší harmonizace a rovný přístup k přípravkům na ochranu rostlin v celé EU.
- Snížení zátěže pro společnosti, orgány členských států a EFSA bez snížení bezpečnosti

DALŠÍ OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Možnost schvalování účinných látek na neomezenou dobu s výjimkami:
  - látky určené k nahrazení (látky s problematickými nebezpečnými vlastnostmi)
  - látky schválené na základě výjimky stanovené v čl. 4(7)
  - účinné látky, pro které je stanovena omezená doba obnovení s ohledem na příslušné nejistoty vyplývající z posouzení rizik, včetně těch, které vyplývají z nedostatečných údajů
  - přechodné opatření: probíhající postupy obnovení (~200) budou pokračovat
- Záruky pro zachování vysoké úrovně ochrany:
  - Povolení pro POR zůstávají omezená (maximálně 15 let) a podléhají přezkumu a obnovení
  - Povinnost Komise a členských států pravidelně vybírat látky s neomezenou dobou platnosti povolení k úplnému obnovení nebo cílenému přehodnocení (nové ustanovení – platí také pro látky s omezenou dobou platnosti povolení) – zachována možnost přezkumu kdykoli (článek 21) a nouzová opatření (článek 69).
- Odchylka podle čl. 4(7) umožňuje schválení účinných látek, které nesplňují všechna kritéria pro schválení, na dobu 5 let, pokud jsou nezbytné k potlačení vážného nebezpečí pro zdraví rostlin nebo rostlinnou výrobu – látky s nejzávažnějšími riziky jsou z této možnosti vyloučeny. Povinnost členských států předložit plán postupného vyřazování se ruší.
- Delší odkladné lhůty, pokud nejsou k dispozici žádné rozumné alternativy – maximálně 3 roky namísto 18 měsíců

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1107/2009

DALŠÍ OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ (2)

- Zjednodušení žádostí o prodloužení povolení pro omezené použití
- Obnovení období ochrany údajů v rámci celé EU (namísto „v jednotlivých členských státech“)
- Vyjasnění týkající se „současných vědeckých a technických poznatků“ pro posuzování povolení produktů: platí nejnovější posouzení EU – pokud členské státy považují za nutné aktualizaci, musí požádat Komisi, aby zahájila příslušný postup, tj. obnovení, cílené přehodnocení nebo úplný přezkum.
- Vyjasnění ustanovení týkajících se základních látek (včetně uvádění produktů na trh a možnosti dvojího schválení základních/účinných látek) – v současné době členské státy uplatňují odlišná pravidla.
- Vyjasnění ustanovení týkajících se osiva ošetřeného přípravky na ochranu rostlin, která členské státy neuplatňují harmonizovaným způsobem.

NAŘÍZENÍ (EU) Č. 528/2012 (BPR)

Snížení administrativní zátěže – zjednodušení pro biocidní přípravky:

Omezený soubor úprav s cílem řešit již identifikované konkrétní problémy, které vyžadují rychlé řešení před úplným vyhodnocením nařízení o biocidních přípravcích, které právě začíná.

PROBLÉMY

1) Účinné látky:

- Program přezkumu stávajících biocidních účinných látek byl zahájen v roce 2000: dosud bylo dokončeno pouze ~51 % dosud dokončeno
- 2021 Zpráva o provádění pro Radu a Evropský parlament: zpoždění způsobená omezenými zdroji členských států, zpoždění ze strany společností, mezery v údajích, nové vědecké požadavky na kritéria ED v roce 2018 atd.
- Vzhledem k omezené době platnosti schválení, rostoucím požadavkům na zdroje pro hodnocení žádostí o obnovení, přičemž mnoho látek stále není posouzeno v rámci programu přezkumu, a mnoho biocidních přípravků zůstává na trhu, aniž by byla prokázána jejich bezpečnost a účinnost podle požadavků BPR

2) Schvalování biocidních přípravků: Proces zveřejňování celé dokumentace o přípravku v Úředním věstníku příručky o povolování zvyšuje složitost a způsobuje zpoždění.

NAŘÍZENÍ (EU) Č. 528/2012

1) Schválení účinné látky:

- Neomezená doba platnosti schválení účinných látek, s výjimkou látek, které splňují kritéria pro vyloučení nebo nahrazení, nebo pokud není v rozhodnutí o schválení stanoveno jinak
- Možnost vybrat látky s neomezeným schválením, u nichž bude zahájeno přezkoumání obnovení spuštěno
- Přechodná opatření: již podané žádosti o obnovení budou i nadále posuzovány
- Možnost přezkumu „kdykoli“ zůstává zachována

2) Zjednodušení postupu pro schvalování produktů na úrovni Unie: již nebude nutné zveřejňovat úplnou dokumentaci o schválení v Úředním věstníku EU, ale postačí oznámení držiteli schválení + zveřejnění souhrnu v Úředním věstníku.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

1) Lepší využití dostupných zdrojů společností a orgánů členských států při zachování vysoké úrovně bezpečnosti

2) Uvolnění zdrojů k zajištění rychlejšího dokončení programu přezkumu účinných látek a povolování produktů v souladu s bezpečnostními požadavky nařízení o biocidních přípravcích, aby bylo dosaženo cíle vysoké úrovně bezpečnosti pro lidi, zvířata a životní prostředí.

3) Efektivnější proces schvalování produktů v rámci Unie vedoucí k rychlejšímu přístupu na trh

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 396/2005

- Možnost individuálního uplatnění zásady oznámené ve Vizi pro zemědělství a potraviny, že nejnebezpečnější pesticidy zakázané v EU z důvodů ochrany zdraví a životního prostředí nebudou do EU znovu vpuštěny prostřednictvím dovážených produktů, pokud to bude po posouzení dopadů považováno za odůvodněné.
- Vzhledem k tomu, že pojem „přípustná odchylka pro dovoz“ je často nesprávně chápán, je pro větší srozumitelnost nahrazen pojmem „MRL založený na správné zemědělské praxi ve třetí zemi“.
- Povolit přechodná opatření ve všech případech, kdy jsou sníženy MRL
- Umožnit stanovení trvalých (namísto dočasných) maximálních limitů reziduí na základě údajů z monitorování
- Sjednotit terminologii technické nuly použitím pojmu mez kvantifikace (LOQ).

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1829/2003

PROBLÉMY

- Nejistota ohledně toho, zda se nařízení č. 1829/2003 vztahuje na určité potraviny a krmiva získané pomocí geneticky modifikovaných mikroorganismů (GMM)
- Dopad na vnitřní trh v důsledku rozdílného prosazování a stažení z trhu dříve povolených produktů
- Právní nejistota pro provozovatele

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Vyjasnění, že potraviny a krmiva vyrobené s použitím GMM jsou vyloučeny z působnosti nařízení (ES) č. 1829/2003, pokud:
  - GMM nejsou přítomny v konečném produktu
  - zbytková přítomnost neživotaschopných buněk z GMM je minimalizována a nemá žádný technologický vliv na potraviny nebo krmiva

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1831/2003

PROBLÉMY

- Povolení jsou omezena na 10 let a vyžadují obnovení → vysoké náklady a pracovní zátěž pro společnosti, EFSA, členské státy a Komisi.
- Změna povolení (např. změna držitele) je zbytečně složitá.
- Povolení je pouze fyzické označování, což je pro společnosti zbytečně přísné.

ZÁMĚRY ZJEDNODUŠENÍ

- Neomezená doba platnosti povolení pro všechny přísady (kromě kokcidostatik) s bezpečnostními zárukami
- Zjednodušení postupů pro změnu stávajících povolení
- Povolení digitálního označování pro určité informace, které se netýkají bezpečnosti

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Výrazné snížení nákladů a pracovní zátěže pro společnosti, EFSA, členské státy a Komisi, aniž by došlo ke snížení bezpečnosti
- Větší flexibilita a přehlednost pro průmysl a EK
- Větší flexibilita a snížení nákladů na dodržování předpisů v oblasti označování díky digitalizaci

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 852/2004 A 853/2004

PROBLÉMY

- Překrývání hygienických předpisů (852/2004, 853/2004) a směrnice TRIS (2015/1535).
- Není jasné, jaký oznamovací postup se vztahuje na vnitrostátní hygienická opatření.
- Vytváří duplicitu a právní nejistotu.

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Zjednodušení oznamování do jediného harmonizovaného systému podle směrnice TRIS.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Zjednodušení dodržování předpisů pro členské státy a provozovatele
- Zvyšuje transparentnost prostřednictvím databáze TRIS
- Podporuje subsidiaritu a zároveň snižuje administrativní zátěž

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 1099/2009

PROBLÉMY

- Nařízení 1099/2009 vyžaduje výroční zprávy o operacích depopulace
- Informace se do značné míry překrývají s informacemi požadovanými podle nařízení o úředních kontrolách (OCR)
- Zprávy jsou často neúplné, mají omezenou srovnatelnost a nízkou přidanou hodnotu.

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Zrušit povinnost podávat samostatné výroční zprávy o likvidaci
- Využívat zprávy OCR k pokrytí relevantních informací o dobrých životních podmínkách zvířat

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Snížení administrativní zátěže pro orgány členských států a Komisi
- Žádná ztráta dohledu, protože OCR již pokrývá operace depopulace

NAŘÍZENÍ (ES) Č. 999/2001

PROBLÉMY

- Současný rámec pro BSE je zastaralý a nepružný.
- Není v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a mezinárodními normami (WOAH).
- Dohled, pravidla pro specifický rizikový materiál (SRM) a obchodní omezení vytvářejí značnou regulační a provozní zátěž, která je nepřiměřená současnému riziku.

OPATŘENÍ KE ZJEDNODUŠENÍ

- Modernizovat právní rámec, aby bylo možné provádět včasné a přiměřené aktualizace.
- Revidovat pravidla pro dohled a SRM v souladu s aktuálními úrovněmi rizika.
- Zajistit jednotnost v rámci EU a soulad s mezinárodními normami.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Významné úspory pro provozovatele a orgány.
- Reklasifikace materiálů snižuje množství odpadu a náklady na spalování.
- Udržuje vysoké standardy zdraví zvířat a veřejného zdrav

NAŘÍZENÍ (EU) Č. 2017/625

PROBLÉMY

- Zásilky nelze na hraničních kontrolních stanovištích rozdělit, dokud nejsou dokončeny všechny kontroly → zpoždění, plýtvání rychle se kazících výrobků.
- Pro akreditaci laboratoří je uznáván pouze jeden standard a referenční laboratoře musí být akreditovány pro všechny metody → nereálné, tj. vzácné/nové metody.
- Vede k dlouhodobému nesouladu s předpisy a vysokým nákladům.

ZJEDNODUŠUJÍCÍ OPATŘENÍ

- Umožnit částečné odbavení zásilek rostlin a rostlinných produktů na hraničních kontrolních stanovištích.
- Zavést omezené výjimky týkající se norem a plné akreditace laboratoří.

OČEKÁVANÉ VÝHODY

- Rychlejší obchodní toky a snížení finančních ztrát pro provozovatele.
- Zamezení ničení rychle se kazících výrobků.
- Flexibilnější a přiměřený systém pro laboratoře vedoucí k významným úsporám.

NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY O ROSTLINÁCH ZÍSKANÝCH NĚKTERÝMI NOVÝMI GENOMICKÝMI TECHNIKAMI

NÁVRH NAŘÍZENÍ EP A RADY O ROSTLINÁCH ZÍSKANÝCH NĚKTERÝMI NOVÝMI GENOMICKÝMI TECHNIKAMI

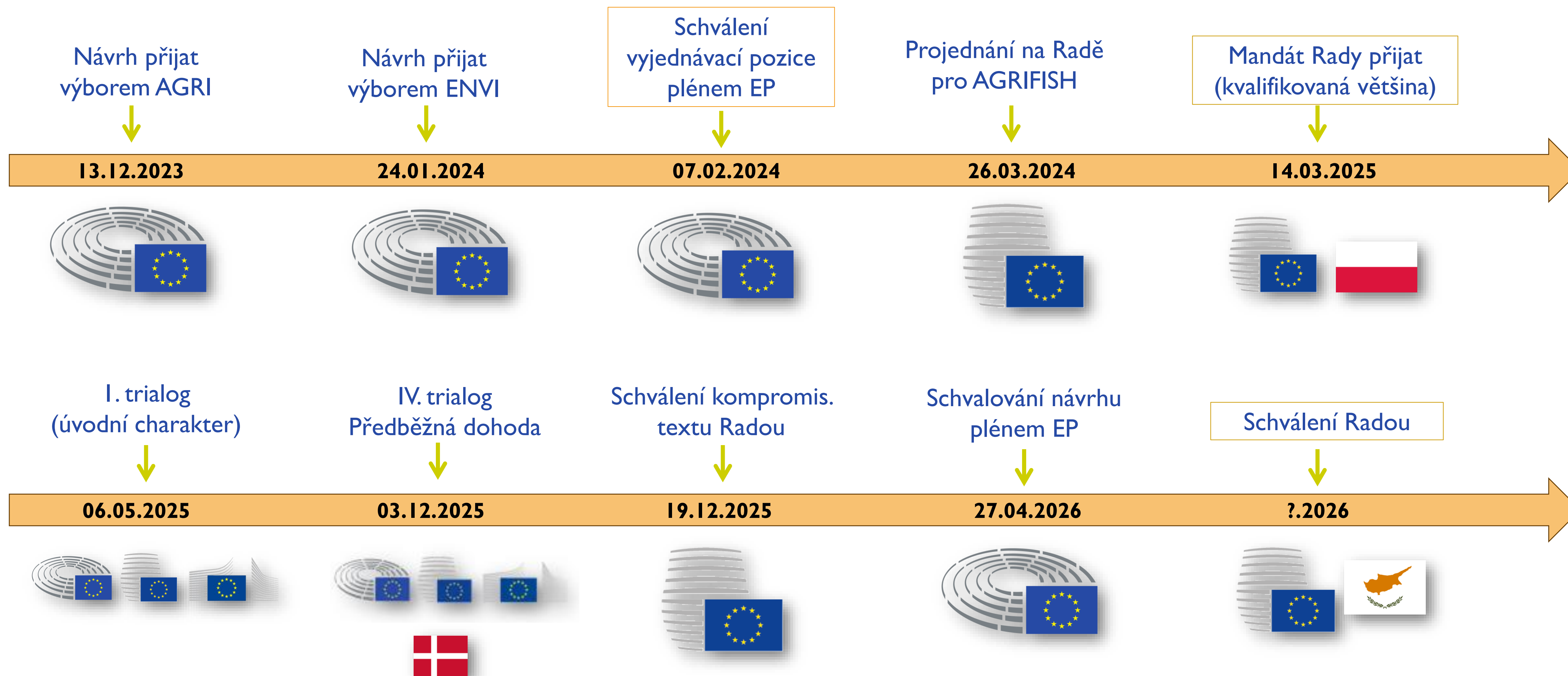
Cíl návrhu:

- Zavést jasná pravidla pro uvádění rostlin NGT a jejich produktů na trh v EU

Hlavní aspekty návrhu NGT Rady

- Omezení na rostliny a produkty získané cílenou mutagenezí a cisgenozí
- Regulace formou nařízení
- Rozdělení NGT rostlin podle rizikovosti do dvou kategorií: NGT 1 a NGT 2:
  - NGT 1 – úpravy podobné přirozenému šlechtění (posuzovány jako konvenční rostliny)
  - NGT 2 – komplexnější genetické změny, s přísnější regulací (podléhají právním předpisům o GMO)
- Povinnost prokázat rovnocennost rostlin NGT 1
- Zákaz používání NGT rostlin v ekologickém zemědělství
- Povinné označování rozmnožovacího materiálu

CESTA KE ZMĚNĚ LEGISLATIVY V EU

NGT I: UVEDENÍ ROSTLINY/PRODUKTU DO ŽIV. PROSTŘEDÍ/NA TRH

Rostlina NGT 1 může být **záměrně uvolněna do životního prostředí** pro jakýkoli jiný účel než uvedení na trh a **produkt NGT může být uveden na trh** pouze v případě, že získala rozhodnutí o prohlášení tohoto statusu nebo je rostlina potomkem rostlin(y) NGT I

- Žádost se podává příslušnému orgánu určenému v souladu s čl. 4 odst. 4 směrnice 2001/18/ES členského státu, na jehož území má být uvolnění provedeno
- Autorita obratem potvrdí přijetí žádosti a zprostředkuje ji EK a ostatním ČS a zveřejní ji
- Pokud žádost o ověření neobsahuje všechny nezbytné informace, prohlásí ji Autorita do 30 pracovních dnů ode dne obdržení žádosti o ověření za nepřipustnou
- Je-li žádost kompletní, vydá Autorita do 30 pracovních dnů ode dne obdržení žádosti o ověření své stanovisko, zda rostlina NGT splňuje podmínky stanovené čl. 3 odst. 7 písm. a),
- Komise do 30 pracovních dnů ode dne obdržení vyjádření úřadu připraví návrh rozhodnutí, v němž prohlásí, zda je rostlina NGT rostlinou kategorie 1 NGT

NGTI: PODKLADY PŘIKLÁDANÉ K ŽÁDOSTI O OVĚŘENÍ (STATUSU)

- Popis vlastnosti (vlastností) a charakteristik, které byly zavedeny nebo modifikovány
- Kopie **studií**, včetně příslušných informací o sekvenci DNA, a veškeré další dostupné materiály prokazující, že rostlina je rostlinou NGT
- NGT rostlina splňuje kritéria stanovená v příloze I (viz dále)
- Označení částí žádosti o ověření a veškerých dalších doplňujících informací, které žadatel požaduje považovat za **důvěrné**
- Prohlášení o **patentech** nebo zveřejněných patentových přihláškách, nebo prohlásí, že takové patenty nebo zveřejněné patentové přihlášky neexistují.
- Žadatel může předložit písemné prohlášení držitele patentu, v němž potvrzuje svou ochotu poskytnout licenci na chráněný předmět

NGTI: PODKLADY PŘIKLÁDANÉ K ŽÁDOSTI O OVĚŘENÍ (STATUSU)

- Je-li žadatel držitelem patentu, **který se vztahuje na NGT**, předloží písemné prohlášení, v němž uvede, zda je ochoten poskytnout licenci na chráněný předmět za spravedlivých a přiměřených podmínek ve všech členských státech, v nichž je držitel patentu oprávněn takovou licenci udělit.
- Je-li žadatel držitelem patentu, který se vztahuje na NGT, předloží rovněž písemné prohlášení, v němž uvede, zda je nebo má v úmyslu stát se členem příslušných a vhodných licenčních platforem.
- Informace o patentech a prohlášení o licenci nepodléhají ověření a mají pouze deklaratorní hodnotu.
- Žádost musí rovněž obsahovat prohlášení, že zamýšlené vlastnosti nejsou uvedeny v příloze II (negativní list). K prohlášení musí být přiloženy vědecké důkazy prokazující vztah mezi zavedenými genetickými modifikacemi a zamýšlenými vlastnostmi, které jsou k dispozici v době podání žádosti.

KRITÉRIA ROVNOCENNOSTI (PŘÍLOHA I)

NGT rostlina se považuje za ekvivalentní konvenčním rostlinám, pokud genetické modifikace zavedené novou genomickou technikou (technikami) splňují následující podmínky:

1) V případě rostlin získaných cílenou mutagenezí počet následujících genetických modifikací nepřesahuje 3 pro každou sekvenci kódující protein, přičemž se bere v úvahu, že genetické modifikace v intronech a regulačních sekvencích jsou z tohoto limitu vyloučeny:

a) substituce nebo inserce nejvýše 20 nukleotidů;

b) delece libovolného počtu nukleotidů;

KRITÉRIA ROVNOCENNOSTI (PŘÍLOHA I)

NGT rostlina se považuje za ekvivalentní konvenčním rostlinám, pokud genetické modifikace zavedené novou genomickou technikou (technikami) splňují následující podmínky:

2) V případě rostlin získaných cisgenozí genetické modifikace:

a) spočívají v některém z následujících typů:

- i) vložení souvislých sekvencí DNA existujících v genofondu pro účely konvenčního šlechtění;**
- ii) substituce endogenních sekvencí DNA souvislými sekvencemi DNA existujícími v genofondu pro účely konvenčního šlechtění;**
- iii) inverze nebo translokace souvislých endogenních DNA sekvencí;**

b) a splňují jednu nebo obě z následujících podmínek:

- i) vedou ke kombinaci DNA sekvencí, která se vyskytuje v genofondu pro účely konvenčního šlechtění; nebo**
- ii) nevedou k přerušení endogenních genů, včetně přerušení, která vytvářejí chimérické proteiny.**

KRITÉRIA ROVNOCENNOSTI (PŘÍLOHA I)

NGT rostlina se považuje za ekvivalentní konvenčním rostlinám, pokud genetické modifikace zavedené novou genomickou technikou (technikami) splňují následující podmínky:

3) Genetické modifikace uvedené v bodech 1 a 2 v jakékoli kombinaci nepřesahují počet 20 na jeden monoploidní genom.

Negativní seznam - Příloha II

Vlastnosti uvedené v čl. 3 odst. 7 písm. a), které vylučují rostliny NGT ze statusu kategorie 1

- 1) tolerance vůči herbicidům
- 2) produkce známé insekticidní látky

POŽADAVKY NA ROSTLINY NGT 2

S ohledem na komplexnost změn provedených v rostlině kat. NGT 2 dojde k zachování stávajících požadavků právních předpisů týkajících se GMO:

- zachování schvalovacího procesu,
- povinné označování produktů,
- umožnění členským státům, aby se rozhodly nepěstovat rostliny NGT-2 na svém území,
- možnost dobrovolně stanovit pravidla koexistence (ČS může taková pravidla přijmout).

MEZIRESORTNÍ RADA PRO GENETIKU A GENOMIKU (MRGG)

VZNIK

- Schválena usnesením vlády č. 36 dne 15. ledna 2025
- Reakce na rychlý rozvoj genetiky a genomiky s dopady na medicínu a zemědělství

HLAVNÍ CÍLE (2025)

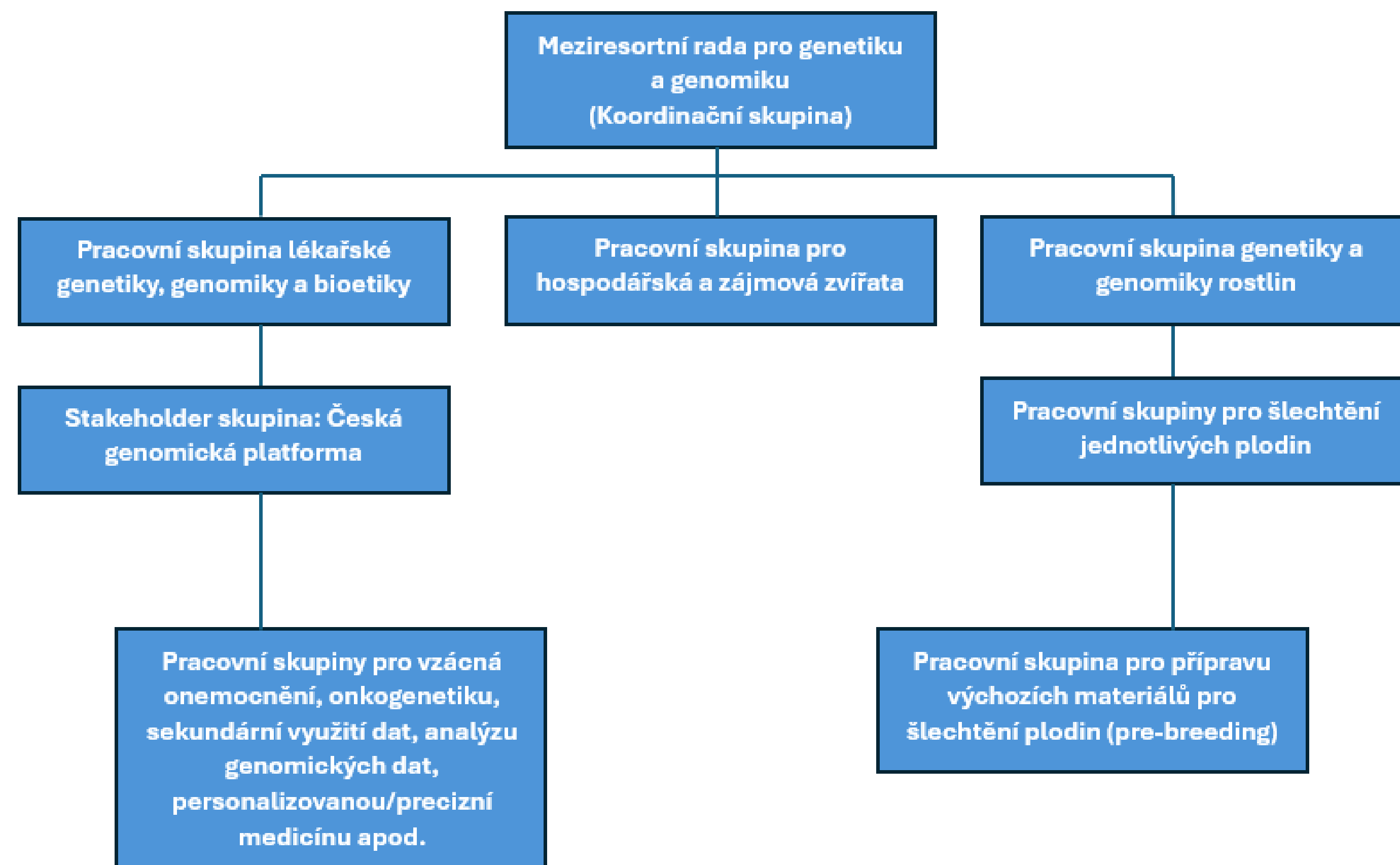
- Vypracování národních strategických materiálů pro lidské zdraví a šlechtění rostlin
- Specifikace finančních zdrojů ve spolupráci s poskytovateli

STRUKTURA

- MZ, MZe, MŽP a další instituce

3 pracovní skupiny:

- PS pro lékařskou genetiku, genomiku a bioetiku
- PS pro genetiku a genomiku rostlin
- PS pro hospodářská a zájmová zvířata.

MEZIRESORTNÍ RADA PRO GENETIKU A GENOMIKU (MRGG)

AKTIVITY

- Podpora výzkumu, vývoje a inovací v šlechtění rostlin
- Integrace genomických dat do evropských systémů dohledu

SPOLUPRÁCE

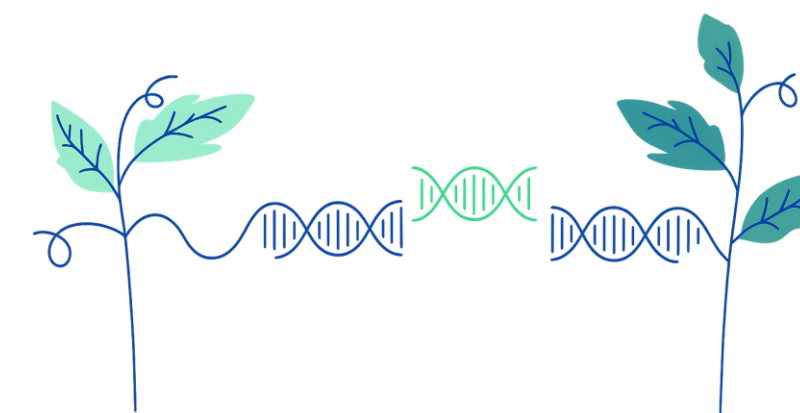
- Akademie, výzkumná centra, mezinárodní organizace
- Využití moderních technik (např. CRISPR/Cas)

LEGISLATIVA

- Aktualizace právního rámce pro nové genomické techniky
- Zajištění souladu s předpisy EU

DOSAVADNÍ AKTIVITY MRGG

- 19. březen 2025** – 1. jednání Meziresortní rady pro genetiku a genomiku
- 2. duben 2025** – zasedání se zástupci svazů pořádané Agrární komorou ČR
- 29. duben** – zasedání AK ČR s představiteli šlechtitelů a ČMŠSA k problematice požadavků na šlechtění plodin
- 3. červen 2025** – jednání Pracovní skupiny pro genetiku a genomiku rostlin
- 17. duben a 26. červen** – jednání PS lékařské genetiky a genomiky
- 10. prosinec 2025** – 2. jednání MRGG

Odkaz: Web Mze: Meziresortní rada pro genetiku a genomiku | MZe

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJÍM ZA POZORNOST

Autor fotografií: Shutterstock.com, internet